

مقایسه میزان تأثیر جوشانده شیرین بیان با آنتی بیوتیک های انتخابی بر رشد هلیکوباکتر پیلوری در شرایط آزمایشگاهی

دکتر شکوه تقی پور ظهیر^۱، دکتر هنگامه زندی^۲، دکتر ضیاء الله بوتابی^۳، دکتر ناهید مراد^۴

چکیده

مقدمه: شیرین بیان (Glycrrhizaglabra) از گیاهان خانواده پروانه آسا می باشد که در گذشته، هم به عنوان دارو و هم به عنوان غذا مورد استفاده مردم بوده است. اخیراً در مطالعات انجام گرفته اثرات مختلفی برای آن کشف شده است از جمله خواص آنتی اکسیدان - آنتی میکروبیال - ضد التهاب و عصاره این داروی گیاهی را در درمان زخم های پیتیک که در حدود ۷۰٪ از آنها با عفونت هلیکوباکتر پیلوری همراه بوده است مؤثر شناخته اند.

روش بررسی: در این مطالعه تأثیر جوشانده شیرین بیان 20gr/dl، 33gr/dl به دو روش دیسک دیفیوژن و چاهک پلیت بر مهار رشد هلیکوباکتر پیلوری در مقایسه با آنتی بیوتیک های انتخابی (آموکسی سیلین - مترونیدازول - کلاریترومایسین) به صورت تحلیلی و به روش Lab trail بر روی ۳۰ نمونه که از طریق آندوسکوپی و بیوپسی از بیماران با تشخیص زخم معده گرفته شده بود انجام گردید.

نتایج: نتایج به دست آمده نشان داد که فقط جوشانده شیرین بیان dl/33gr به روش دیسک دیفیوژن در مقایسه با آنتی بیوتیک مترونیدازول اثر یکسانی بر مهار رشد هلیکوباکتر پیلوری در شرایط آزمایشگاهی دارد ($p=0.709$) ولی در مقایسه با آموکسی سیلین و کلاریترومایسین چنین نتیجه ای به دست نیامد ($p=0.0001$).

نتیجه گیری: به طور کلی استفاده از جوشانده شیرین بیان (20gr/dl، 33 gr /dl) به جای آنتی بیوتیک های انتخابی درمان پیتیک اولسر (آموکسی سیلین - کلاریترومایسین) در شرایط آزمایشگاهی نمی تواند سبب مهار هلیکوباکتر پیلوری شود.

کلید واژه ها : شیرین بیان - هلیکوباکتر پیلوری - پیتیک اولسر - دیسک دیفیوژن

مقدمه

به گریبان بوده بیماری های میکروبی است و مقاومت میکروبی در برابر آنتی بیوتیک ها از موضوعات مهمی است که در امر درمان بیماری های عفونی رو به افزایش است^(۱،۲) شیرین بیان از قدیمی ترین داروهایی است که ابوعلی سینا نیز در کتاب خود خواص درمانی فراوانی برای آن بر شمرده است^(۳). مهم ترین ماده موجود در ریشه شیرین بیان را گلیسرین تشکیل می دهد که گکیلوزیدی از دسته ساپونینها است و ۵۰ برابر شیرین تر از قند است این ماده در آب و الکل به مقادیر زیاد حل می شود و مقدار آن متناوب و به نوع گیاه (واریته) و شرایط اقلیمی محل رویش بستگی دارد^(۴،۵) اسید گلیسریک موجود در شیرین بیان

استفاده از گیاهان در ایران قدمتی همپای تاریخ این سرزمین دارد و استفاده های طبی از گیاهان عمری دیرینه دارد^(۶) یکی از بیماری های مهم که همواره انسان با آن دست

*- نویسنده مسئول: استادیار گروه پاتولوژی - پخش آسیب شناسی
تلفن: ۰۳۵۱ ۸۲۲۹۲۹۱؛ Email: Shokouh_Zahir@yahoo.com

-۲- استادیار گروه میکروبیولوژی - دانشکده پزشکی
-۳- استادیار گروه بیماریهای داخلی
-۴- پزشک عمومی، سازمان انتقال خون یزد
-۵- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی شهید صدوقی یزد
تاریخ دریافت: ۸۴/۱/۲۷؛ تاریخ پذیرش: ۸۴/۴/۳